

**Bruxelles, 26. svibnja 2025.
(OR. en)**

9215/25

**Međuinstitucijski predmet:
2025/0077 (COD)**

**CODEC 648
EF 160
ECOFIN 582
PE 25**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije u pogledu zahtjeva za transakcije financiranja vrijednosnim papirima u okviru omjera neto stabilnih izvora financiranja – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Bruxelles, 21. i 22. svibnja 2025.)

I. UVOD

Nakon što je Europski parlament 6. svibnja 2025. na plenarnoj sjednici odobrio zahtjev Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (ECON) da postupi u skladu s člankom 170. (hitni postupak), klubovi zastupnika Ljevice, Saveza socijalista i demokrata (S&D) i Zelenih/Europskog slobodnog saveza (ESS) podnijeli su deset amandmana.

Odbor stalnih predstavnika 30. travnja 2025. postigao je dogovor o mandatu¹ za pregovore s Europskim parlamentom na temelju izvornog prijedloga Komisije bez izmjena s ciljem postizanja dogovora u prvom čitanju.

¹ 8201/25.

II. GLASOVANJE

Europski parlament donio je svoje stajalište u prvom čitanju 22. svibnja 2025. preuzimanjem prijedloga Komisije i odbijanjem svih podnesenih amandmana. To stajalište sadržano je u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji.

Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu ovom dokumentu, čime se završava prvo čitanje za obje institucije.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

P10_TA(2025)0111

Izmjene Uredbe o bonitetnim zahtjevima u pogledu transakcija financiranja vrijednosnim papirima u okviru omjera neto stabilnih izvora financiranja

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 22. svibnja 2025. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije u pogledu zahtjeva za transakcije financiranja vrijednosnim papirima u okviru omjera neto stabilnih izvora financiranja ratio (COM(2025)0146 – C10-0059/2025 – 2025/0077(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Parlamentu i Vijeću (COM(2025)0146),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C10-0059/2025),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 2. svibnja 2025.¹
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 29. travnja 2025.²,
 - uzimajući u obzir članke 60. i 170. Poslovnika,
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ Još nije objavljeno u Službenom listu.

² Još nije objavljeno u Službenom listu.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 22. svibnja 2025. radi donošenja Uredbe (EU) 2025/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za transakcije financiranja vrijednosnih papira u okviru omjera neto stabilnih izvora financiranja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ Mišljenje od 2. svibnja 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

² Mišljenje od 29. travnja 2025. (još nije objavljeno u Službenom listu).

³ Stajalište Europskog parlamenta od 22. svibnja 2025.

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća¹ uveden je u Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća² zahtjev za omjer neto stabilnih izvora financiranja (NSFR) za kreditne institucije. Taj zahtjev odražava dio standarda Basel III, koje je dogovorio Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS), koji su izrađeni kako bi se osiguralo da kreditne institucije imaju dovoljno stabilnih izvora financiranja u jednogodišnjem razdoblju i time spriječili prekomjerna ročna neusklađenost imovine i obveza te pretjerano oslanjanje na kratkoročne izvore financiranja od velikih klijenata. Zahtjev za NSFR primjenjuje se od 28. lipnja 2021.

¹ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/876/oj>).

² Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

- (2) Člankom 428.r stavkom 1. točkom (g), člankom 428.s stavkom 1. točkom (b) i člankom 428.v točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 trenutačno su propisani faktori stabilnih izvora financiranja za novčana potraživanja iz transakcija financiranja s financijskim klijentima čiji je preostali rok do dospijeca kraći od šest mjeseci. Ti faktori financiranja iznose, ovisno o predmetnoj financijskoj transakciji, 0 %, 5 % ili 10 %. Međutim, člankom 510. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 575/2013 predviđeno je podizanje tih faktora financiranja do 28. lipnja 2025. na 10 % odnosno na 15 % odnosno na 15 %. Cilj tog odgođenog podizanja bio je dati kreditnim institucijama dovoljno vremena da se postupno prilagode konzervativnijoj kalibraciji te procijeniti primjerenost te kalibracije. Osim tog odgođenog podizanja, donesene su druge prilagodbe kako bi se osiguralo da se uvođenjem zahtjeva za NSFR ne narušava likvidnost povezanih tržišta kolaterala, među ostalim tržišta državnih obveznica.

- (3) Na temelju članka 510. stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013 europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) (EBA), osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹, zaduženo je procijeniti primjerenost tretmana stabilnih izvora financiranja koji su potrebni kako bi se pokrio rizik financiranja povezan s transakcijama financiranja vrijednosnih papira i s neosiguranim transakcijama s finansijskim klijentima ako te transakcije financiranja vrijednosnih papira ili neosigurane transakcije imaju preostali rok do dospeljeća kraći od šest mjeseci. U skladu s tim mandatom EBA je 16. siječnja 2024. objavila izvješće o posebnim aspektima okvira NSFR-a. U tom je izvješću zaključeno da bi podizanje faktora zahtijevanih stabilnih izvora financiranja koji se primjenjuju na transakcije iz članka 428.r stavka 1. točke (g), članka 428.s stavka 1. točke (b) i članka 428.v točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 imalo neznatan učinak na razine NSFR-a kreditnih institucija. Ipak, tim se izvješćem nisu procijenili šira dimenzija ni učinci prelijevanja u pogledu likvidnosti tržišta državnih dužničkih instrumenata kao ni učinci na tržišta državnih obveznica. Razmatranja koja opravdavaju odgodu podizanja faktora zahtijevanih stabilnih izvora financiranja, kako je predviđeno u članku 510. stavku 8. Uredbe (EU) br. 575/2013, stoga su i dalje aktualna. Osobito, budući da je većina transakcija financiranja vrijednosnih papira osigurana državnim dužničkim instrumentima, podizanje povezanih zahtijevanih stabilnih izvora financiranja moglo bi smanjiti likvidnost na predmetnim tržištima. To bi pak moglo stvoriti dodatne troškove financiranja za države članice i izmijeniti mehanizme transmisije monetarne politike.

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

- (4) Osim toga, u drugim jurisdikcijama koje su članice BCBS-a utvrđene su razine faktora zahtijevanih stabilnih izvora financiranja za transakcije financiranja vrijednosnim papirima koje su identične onima koje se sada primjenjuju na temelju Uredbe (EU) br. 575/2013. U tom kontekstu, s obzirom na intenzivnu međunarodnu konkurenciju na tržištu transakcija financiranja vrijednosnih papira, podizanje faktora zahtijevanih stabilnih izvora financiranja do 28. lipnja 2025. stvorilo bi nejednake uvjete na međunarodnoj razini koji bi bili štetni za financijska tržišta Unije.
- (5) Kako bi se izbjegle te neželjene posljedice, sadašnji faktori stabilnih izvora financiranja za transakcije financiranja vrijednosnih papira i za neosigurane transakcije s financijskim klijentima, ako te transakcije imaju preostali rok do dospeljeća kraći od šest mjeseci, trebali bi postati trajni.
- (6) Kako bi se osiguralo dostatno praćenje interakcija između zahtjeva za stabilne izvore financiranja i tržišne likvidnosti imovine primljene kao kolateral u transakcijama financiranja vrijednosnih papira i neosiguranih transakcija s financijskim klijentima, ako te transakcije imaju preostali rok do dospeljeća kraći od šest mjeseci, uključujući ako su osigurane državnim dugom, s rizikom financiranja za kreditne institucije i mogućim međunarodnim kretanjima u tom području, EBA bi svakih pet godina trebala izvješćivati Komisiju o primjerenosti tih zahtjeva za stabilne izvore financiranja.

- (7) Privremenim ukidanjem bonitetnog tretmana novčanih potraživanja iz transakcija financiranja vrijednosnih papirija i neosiguranih transakcija s financijskim klijentima čiji je preostali rok do dospijeca kraći od šest mjeseci stvorila bi se pravna nesigurnost za sudionike na tržištu i nepotrebno administrativno i financijsko opterećenje za bankarski sektor Unije općenito, koji bi se mogli ublažiti jasnim utvrđivanjem očekivanog datuma početka primjene predmetnih odredbi. Stoga, kako bi se osigurao kontinuitet tog bonitetnog tretmana, ova Uredba o izmjeni trebala bi se primjenjivati od 29. lipnja 2025.
- (8) Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.
Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

Članak 510. Uredbe (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

1. stavak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„EBA prati iznos zahtijevanih stabilnih izvora financiranja kojima se pokriva rizik financiranja povezan s transakcijama financiranja vrijednosnih papira, uključujući s imovinom primljenom ili danom u tim transakcijama, i s neosiguranim transakcijama s financijskim klijentima, ako te transakcije imaju preostali rok do dospjeća kraći od šest mjeseci. EBA izvješćuje Komisiju o primjerenosti tog zahtjeva za stabilnim izvorima financiranja do 31. siječnja 2029. te svakih pet godina nakon toga. Uzimajući u obzir međunarodna kretanja i regulatorni tretman sličnih transakcija u drugim jurisdikcijama, u tim izvješćima procjenjuje se barem sljedeće:”;

(b) točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

- „(d) primjerenost asimetričnog tretmana obveza s preostalim rokom do dospjeća kraćim od šest mjeseci koje pružaju financijski klijenti na koje se primjenjuje faktor dostupnih stabilnih izvora financiranja od 0 % u skladu s člankom 428.k stavkom 3. točkom (c) i imovine koja proizlazi iz transakcija s financijskim klijentima s preostalim rokom do dospjeća kraćim od šest mjeseci na koje se primjenjuje faktor zahtijevanih stabilnih izvora financiranja od 0 %, ili 5 % ili 10 % u skladu s člankom 428.r stavkom 1. točkom (g), člankom 428.s stavkom 1. točkom (b) i člankom 428.v točkom (a);
- (e) učinak uvođenja viših ili nižih faktora zahtijevanih stabilnih izvora financiranja za transakcije financiranja vrijednosnih papira, osobito one s financijskim klijentima s preostalim rokom do dospjeća kraćim od šest mjeseci, na:
- i. strukturu cijena tih transakcija; i
 - ii. tržišnu likvidnost imovine primljene kao kolateral u tim transakcijama, osobito državnih i korporativnih obveznica;”;

2. stavci 7. i 8. brišu se.

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 29. lipnja 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica
